

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2488
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 10. uri / Volja mesečno prejemanje
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekoval račun št. 11400

Konec laži o klerikalni premoči v Sloveniji

VSA JUGOSLAVIJA V TABORU NARODNEGA IN DRŽAVNEGA EDINSTVA.

Slovenski separatisti se vse do pretekle nedelje niso mogli vživeti v dejstvo, da se res ne bodo nikoli več vrnili časi izpred 6. januarja l. 1929. V svoji zagrizenosti in megalomanski zaslepljenosti so mislili, da stoji slovensko ljudstvo še vedno za nekdanjimi generali in komaj čaka, da jih zopet posadi na konja. Pokazali so s tem, da so silno slabi psihologi. Pokazali so, da so prespali vse, kar se je zgodilo v zadnjih štirih letih; zato mora biti sedaj njihovo razočaranje nepopisno. Udarci, ki so ga dohili pri nedeljskih občinskih volitvah, jih je definitivno strli in trdno smo prepričani, da se nikoli več ne bodo pojavili v javnosti s kakšnim »plebiscitom«, pa tudi ne s kakšnimi »punktacijami«. Slovensko ljudstvo je v nedeljo jasno in glasno povedalo, da se je temeljito odtrgalo od preteklosti ter se z vsem srcem oklenilo bodočnosti, ki je samo ena: Slova in edinstvo vseh Jugoslovancev pod praporom vsedržavne in vsenarodne politike Jugoslovanske nacionalne stranke!

Skepsa so gledali bratje Srbi in Hrvati na nedeljske občinske volitve v Sloveniji. Mislili so, da je morda vendarle nekaj resnice na zatrevanju bivših klerikalcev, da je Slovenija še vedno po večini na njihovi strani. Tako so jim neprenehoma zatrevali tudi razni klerikalni emisarji, ki so se hodili zadnje mesece ponujati v Beograd in ljubljati »lojalnost«, katero bi potem seveda prekršili ob prvi ugodni priliki. Toda v Beogradu tem emisarjem niso zapuili, čakali so na nedeljske volitve, in imeli so popolnoma prav. Na voliščih naj bi bili dokazali, da imajo res še kje zaslonbo! Kako strašno blamažo so doživeli! Sedaj vidi Beograd in vidi tudi vsa Jugoslavija in Evropa, da v Sloveniji za separatizem ni več mesta, da stoji slovensko ljudstvo strnjeno za politiko narodnega in državnega edinstva, tako strnjeno, kakor ni stalo še nikoli poprej. Z nedeljsko veličastno zmago list Jugoslovanske nacionalne stranke pri občinskih volitvah so pa doživeli usodni poraz tudi tisti naši zunanji sovražniki, ki so čakali na razpad Jugoslavije in na delitev njenega ozemlja. Kako bridko mora biti pri duši raznim »emigrantom« vseh barv in instinktov!

Mi smo ves čas trdno verjeli v zmago Jugoslovanske nacionalne stranke in njenega programa, vendar moramo odkrito priznati, da je zmaga še večja kakor smo pričakovali. Mislili smo, da si bodo nasprotniki ohranili vsaj tiste pozicije, na katerih so bili nekoč najbolj trdno zasidrani, toda zgodilo se ni niti to. Padle so skoraj vse stare trdnjave klerikalizma, gotovo pa vse pomembnejše.

Tisto malo kar so si še ohranili, so same majhne hribovske občine, ki so za splošno razpoloženje in razvoj docela brezpomembne. Še bolj pa se moramo vsi Slovenci in Jugoslovanci veseliti sijajnega zadržanja našega obmejnega ljudstva na bivšem Spodnjem Štajerskem in v Prekmurju. Vse to ljudstvo je s prav redkimi izjemami junaško manifestiralo svojo ljubezen in zvestobo do edine in močne kraljevine Jugoslavije. Tako je odgovorilo hkratu klerikalnim separatistom, Nemcem in Madžarom. Pomedlo je temeljito z nemčurštvom in madžaronštvom, na katerega so se še vse do nedelje zanašali razni rovarji v Gradcu, Celovcu, na Dunaju in v Budimpešti. Naše obmejno ozemlje je zares naše, slovensko in jugoslovansko. Obmejni volilci zasužijo zato javno zahvalo vsega naroda!

Končno poročilo o izidu nedeljskih občinskih volitev je pokazalo, da je izvršilo svojo državljansko dolžnost 188.282 volilcev, kar pomeni 68,5 odstotkov volilne udeležbe; od tega je glasovalo za liste Jugoslovanske nacionalne stranke 122.388 volilcev, ali 65,4%, za kompromisne liste pod vodstvom pristašev JNS 15.299 ali 8,1%, za liste opozicije pa 48.293 ali 25,6%. Vsi bivši strankarji, ki so ostali izven gibanja JNS, so torej zbrali na svojih listah komaj četrtino volilcev, in to kljub vsej silni agitaciji in zatrevanju, da gre za plebiscit! Še bolj porazno pa je razmerje med številom občin, ki so v rokah pristašev JNS in onih, ki jih ima opozicija. Prvih občin je 296, drugih pa samo 54! Kombinirane občinske zastope ima 16 občin, socialistični pa sta 2. Vsi socialisti so dobili komaj 2037 glasov ali 1%. Tako pomenijo te volitve prav tako tudi poraz internacionalističnega marksizma v Sloveniji, ki je poleg bivših klerikalcev vedno najglasnejši in zatruje, da stoji za njim vse slovensko delavstvo. Volitve v nedeljo so pokazale, da je skupaj s klerikalci odzvonilo pri nas tudi marksizmu. Slovenija je nacionalna in napredna, nikoli več ne bo ne črna ne rdeča. Zmaga je dosežena; sijajnejša je kakor smo pričakovali; in kar je še bolj važno, ta zmaga je dokončna, trajna!

Ker je doživela JNS v nedeljo silno zmago tudi v Macedoniji in Črni gori, je s tem zavojevana vsa država. Od Gjevgjelije do Prevalj in od Subotice do Splita, povsod vlada ena sama volja! Jugoslavija je doživela svetle dni edinstva, o katerem so zaman sanjali vsi najboljši Jugoslovanci prejšnje čase. S ponosom lahko rečemo danes: Jugoslovanci smo!

med njimi tudi Vandervelde, velike govore, katere pa je policija onemogočila s tem, da je prepovedala in brez izjeme razglašala vsa taka zborovanja.

ZASEDANJE ALBANSKEGA PARLAMENTA.
TIRANA, 17. oktobra. Albanska agencija poroča: Predvčerajšnjim je bilo odprto zasedanje albanskega parlamenta. Predsednik vlade Vangeli Pandeli je prebral kraljevo poslanico, ki je bila sprejeta z živahnim odobravanjem. Svečani otvoritvi so prisostvovali tudi vsi člani diplomatskega zbora, veliko število višjega uradništva in mnoge druge odlične osebnosti.

Zaključek kongresa avstrijskih socialistov

SKLENILI SO PROGLASITI SPLOŠNO STAVKO, ČE BI SE AVSTRIJA POFAŠISTILA. VLADA PREPOVEDALA JAVNA ZBOROVANJA.

DUNAJ, 17. oktobra. Kongres socialno-demokratske stranke je sklenil v primeru, da bi bila socialistična stranka v »totalni državi« klerikalnih socialcev razpuščena, proglasiti generalno stavko. Nek socialno-demokratski deželnozborni poslanec je bil ob zaključku kongresa aretiran v trenutku, ko je zaklical: »Dol z vlado!«

DUNAJ, 17. oktobra. Kongres socialno-demokratske stranke je trajal še večeraj ves dan, zvečer pa so sledile volitve novega predsedstva in strankinega sveta na podlagi novo izvedene reorganizacije stranke. Tudi sinoči je bilo sklicanih več zborovanj, zlasti v delavskih okrajih, na katerih so hoteli imeti zunanji politiki,

Polom prizadevanja za razorožitev sveta

RAZBURJENJE V PARIZU. — ANGL EŽI SE NE BODO NIKOLI VEČ BOJEVALI V EVROPI. — AMERIKE NIČ NE BRIGA USODA EVROPE. — BORAH O NEVARNOSTI NOVE SVETOVNE VOJNE. — TUDI MADŽARSKA IZSTOPI IZ DRUŠTVA NARODOV. — JAPONCI SO ZADOVOLJNI Z NEMČIJO.

PARIZ, 17. oktobra. Pariški listi kažejo, da se razburjenje v Parizu zaradi odločitve in koraka nemške vlade še ni prav nič poleglo. Komentarji tiska so si diametralno nasprotni v presojanju položaja. Vladni listi skušajo ustvariti mirnejše razpoloženje s trditvami, da je francoska vlada vedela, kaj se pripravlja in je zato takoj ukrenila vse potrebne korake, da paralizira nemški udarec. Nekateri listi pa zahtevajo sedaj direktna pogajanja z Nemčijo, trdeč, da je le tako mogoče doseči nekak kompromis in odstraniti nevarnost nezaželenih zapletljajev v sedanjem času, ko je vendar Evropi tako zelo potreben mir, kakor morda še ni bil potreben nikoli v zgodovini.

LONDON, 17. oktobra. Londonski jutrnji tisk zelo mirno presoja položaj, ki je nastal z odhodom Nemčije z razorožitvene konference. Edino se naglašja, da se je Nemčija prenačljila, vendar pa se v celoti pojmuje njen položaj veslele, kateri se oporekajo tudi minimalne pravice. Če bi ostale veslele tako zelo znižale svoje oboroževanje, kakor je to storila Anglija, bi nikoli ne prišlo do take napetosti in bi se Nemčija dala pripraviti k razumevanju in uvidevnosti. Konservativni list »Morning Post« piše, da ni treba potočiti niti ene solze za razorožitveno konferenco, ker se ni moglo v obstoječih razmerah in pri pokazanem pojmovanju nekaterih držav niti najmanj računati na kak uspeh. Sedaj je vrsta na Angliji, da se zavaruje pred vsako eventualnostjo, vendar pa je že danes vsekakor jasno in se ne sme pozabiti, da ne bo odslej niti en angleški vojak preli niti kapljie krvi na evropskem kontinentu. Angleška kri je preveč dragocena, da bi se prelivala za zadeve kontinentalnih držav. »Daily Express« trdi, da locarna pogodba ne obstoja več, ker jo je razbila Francija s svojim nepomirljivim stališčem.

PARIZ, 17. oktobra. Dopisnik agencije »Havas« iz Newyorka pravi v ne kem svojem poročilu, da ameriški uradni krogi ničesar ne govore o kakih sankcijah proti Nemčiji. Vendar na ti krogi izjavljajo, da bi bile Združene države Severne Amerike primorane v primeru, da bi se Francija odločila s svojimi četami prekoračiti Ren izbirati med strogo nevtralnostjo in

politiko takomenovane negativne pomoči, kakor je to politiko formuliral predsednik Združenih držav Roosevelt preteklo pomlad.

ZENEVA, 17. oktobra. Ameriška delegacija je danes izdala o nalogu in instrukcijah, ki jih je prejela od predsednika Roosevelta, naslednji senzacionalni komunikaj: »V Ženevi smo se sestali izključno le zato, da bi razpravljali o razorožitvenih vprašanjih. Ostali bomo v Ženevi tako dolgo, kolikor se bo sploh dalo nadaljevati ta pogajanja in razgovore. Združene države pa niso nikakor zainteresirane na zadevah in vprašanjih, ki se tičejo Evrope kot take. Združene države niso politično vezane na prav noben evropski narod. Evropa naj uredi svoje politične zadeve, kakor hoče. Združene države ne bodo pri tem sodelovale prav v nobenem pogledu.«

NEWYORK, 17. oktobra. Senator Borah je imel govor na nekem zborovanju in je med drugim dejal: »Stojimo tik pred možnostjo nove svetovne vojne, vendar ni mogoče delati za ta sedanjí položaj odgovornega le enega samega naroda, ker je vse to posledica politike več narodov.«

BUDIMPEŠTA, 17. oktobra. Tukajšnji listi, zlasti pa »A Reggel«, trdijo, da ni izključeno, da ne bi moglo priti tudi do izstopa Madžarske iz Društva narodov. Politični krogi celo poudarjajo, da sta ministrski predsednik Gömbös in zunanji minister Kanya že temeljito proučila sedanjí položaj, vendar pa nista napravila še nobenega sklepa za bodočnost. »Az Est«, ki izhaja popoldne, izraža verjetnost, da bi mogla Madžarska izstopiti iz Društva narodov.

TOKIO, 17. oktobra. Japonska je sprejela vest o izstopu Nemčije iz Društva narodov z velikim zadovoljstvom na znanje, ker je bila tako dokazana upravičenost japonske teze, da Društvo narodov ne predstavlja nobene možnosti za razpravljanje z državami. Sam ministrski predsednik Saito je imel velik govor, v katerem je dejal, da Japonska uvideva upravičenost nemških zahtev po enakopravnosti. Mimo tega bo imel ta sklep Nemčije velik vpliv na japonsko vlado, ki doslej še ni bila prav posebno složna in edina v tem, ali naj se nadaljuje oboroževanje ali ne. Sedaj izgleda, da bo celokupna vlada popustila napram admiraliteti, ker sedaj v vsej Japonski prevladuje prepričanje, da je splošno tekmovalnje v oboroževanju na vsem svetu neizogibno.

Pogo dba z Romunijo, konec z Italijo

ANKARA, 17. oktobra. Romunski zunanji minister Titulescu bo danes popoldne tukaj podpisal romunsko-turško prijateljsko in rabsodiščno pogodbo, nakar bo takoj odpotoval v Carigrad, kjer se bo sestal in konteriral z madžarskim ministrskim predsednikom Gömbösom in zunanjim ministrom Kanyo, ki bosta istočasno prispela tjakaj.

ANKARA, 17. oktobra. Ker so se turško-italijanska pogajanja za sklenitev medsebojne trgovinske pogodbe zaključila brez vsakega uspeha, je turška vlada danes odpovedala modus vivendi z Italijo.

Prve seje novih občinskih odborov

LJUBLJANA, 17. oktobra. V smislu določb zakona o organizaciji podeželskih občin se morajo novi občinski zastopci sestati najpozneje v 10 dneh po volitvah v svrhu konstituiranja in prevzema občinskih poslov. Ta rok bo potekel 25. t. m. Na prvi seji, ki jo skliče stari občinski odbor, bo novi odbor najprej zaprišežen, nato pa takoj prevzame občinske posle.

AMERIKA PRIZNA RUSIJO.
WASHINGTON, 17. oktobra. Predsednik Roosevelt bo v teku tega meseca podpisal odlek, na podlagi katerega priznavajo Združene države de iure Sovjetsko Rusijo.

Dnevne vesti

Volitve v Delavsko zbornico

KAKO IN KJE BOMO VOLILI PRI VOLIVAH V DELAVSKO ZBORNICO.

Vsi volilni upravičenci, ki so zahtevali glasovnice pri glavnem volilnem odboru v Ljubljani, bodo volili pismeno. Ko dobe glasovnice, jih morajo vrniti glavnemu volilnemu odboru za volitve v Delavsko zbornico. V ta namen bodo dobili kuverto z natančnim naslovom. V kuverto morajo dati vse prejete glasovnice, delavci tri: modro, rdečo in belo, nameščenci pa štiri: modro, rdečo, belo in zeleno. Pri tem je treba paziti, da ostane modra glasovnica cela, vse ostale pa morajo biti raztrgane. Kuverto je treba zalepiti, frankirati in odposlati v Ljubljano.

Volilni upravičenci, ki delajo v kraju, kjer ni rednega krajevnega volišča, ali, ki so zaposleni več kot 5 km od volišča, pa niso prosili za pismeno glasovanje, naj gredo na dan volitev v nedeljo 22. t. m. na najbližje volišče in tam oddajo svoj glas. Vsi morajo pustiti modro glasovnico celo.

V krajih, kjer so redna krajevna ali obratna volišča, morajo vsi volilci glasovati osebno. Naslove volišč bodo javno še natančneje razglasili. Na vseh voliščih bo poslovala volilna komisija, ki bo sprejemala glasove. Vsak volilec naj gre na volišče, kjer bo dobil glasovnice in navodila, kako naj voli. Delavci bodo dobili tri glasovnice, nameščenci pa štiri. V kuverto morajo dati modro glasovnico celo, ostale pa raztrgane. Zalepljeno kuverto morajo izročiti volilni komisiji. Pred odhodom na volišče naj vzame volilec s seboj delovno knjižico ali pa legitimacijo katerega društva, da se bo mogel legitimirati.

Pristojnost posameznih volišč se odreja po kraju zaposlitve tako, da se vsak volilec mora podati na volišče na čigar področju je njegov obrat. V Mariboru imamo 8 krajevnih rednih volišč. — Glavni akcijski odbor list nacionalnega delavstva in nameščenstva.

TRGOVSKIM NAMEŠČENCEM IN NAMEŠČENKAM!

Vsi člani in članice odseka trgovskih sodelavcev pri Društvu zasebnih in avtonomnih nameščenecv se obveščajo, naj se ne puste begati od raznih drugih organizacij, ki pošiljajo vabila in časopise za volitve v Delavsko zbornico, ki bodo v nedeljo 22. oktobra. Omenjeni odsek je poskrbel za to, da je bil postavljen odbornik in predsednik pomožniškega zbora Franjo Melicer v Ljubljani kot kandidat na stanovsko listo nacionalnega nameščenstva, za njegovega namestnika pa Edo Lozar, načelnik odseka trgovskih sodelavcev.

Volitve v Delavsko zbornico so zelo važne za slehernega privatnega nameščenca in zato ne sme biti nobenega trgovskega nameščenca ali nameščenke, ki ne bi storil svoje dolžnosti in šel v nedeljo voliti. Voliti pa morate vsi le modro listo. Pokazati je treba, da je trgovsko nameščenstvo v resnici disciplinirano in nacionalno orientirano. V Delavski zbornici morajo od nedelje dalje zagospodariti ljudje, ki se bodo v resnici zanimali tudi za pravice zasebnega nameščenstva.

Predvsem zahtevamo samoupravo, da bomo z denarjem, ki ga plačujemo zasebni nameščenci, gospodarili sami in nakazovali podpore našim brezposelnim tovarišem. Nikdar ne bomo dopustili, da bi se še nadalje gospodarilo z našim denarjem tako, kakor se je doslej. Zato vas še enkrat pozivamo, trgovski nameščenci in nameščenke! V nedeljo 22. t. m. vsi na volišče za zmago modre nameščenške liste! Vaša dolžnost je, da raztrgate rdečo, zeleno in belo glasovnico ter vsi brez izjeme oddaste celo samo našo in svojo modro glasovnico!

Sodniški izpit je napravil pri apelacijskem sodišču v Ljubljani g. Ljubomir Stefanovič, sodniški pripravnik pri okrožnem sodišču v Mariboru. Čestitamo!

Diplomiral je iz geografske grupe na filozofski fakulteti ljubljanske univerze Mariborčan g. Mavricij Zgonik. Na zagrebški univerzi pa je diplomiral za inženjerja šumarstva g. Tonček Fabijan, agilen član JAD »Triglava« iz znane mariborske Fabijanove družine. Obema mladima znanstvenikom čestitamo!

Nov grob. Včeraj zvečer ob 18. uri je preminila v starosti 70 let posestnica in gostilničarka Julijana Vresnikova v Mariboru. Pogreb blage pokojnice bo jutri v sredo ob 16. uri iz mrtvašnice na mestnem pokopališču na Pobrežju. Bodí ji ohranjen lep spomin, žalujočim preostalim pa naše iskreno sožalje!

Testament dr. Mabuse

Načelnik Prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva Ivan Voller je iz zdravstvenega in gospodarskega vzroka odstopil. Za začasnega poveljnika je bil določen po pravilih § 12 do občnega zbora v Škofji Loki rojeni in v Mariboru pristojni četnik Anton Benedičič. Mestno načelstvo Maribor in starešinstvo Jugoslovanske gasilske zveze je o tem obveščeno.

Novo mariborsko prostovoljno gasilno in reševalno društvo. Z ozirom na vse dogodke pri mariborskem prostovoljnem gasilnem in reševalnem društvu in z ozirom na številne intervencije radi teh dogodkov so mariborski nacionalni krogi sklenili ustanoviti novo prostovoljno gasilno in reševalno društvo in bo ustanovni občni zbor v najkrajšem času. Pri sedanjem mariborskem prostovoljnem gasilnem in reševalnem društvu so zadeve, ki jih ne more odobravati noben iskren Jugoslovčan in noben državotvoren element in je skrajni čas, da zaveje v tem društvu nacionalni duh. Vsi pa, ki so odrekli in še odrekajo Slovencem sposobnosti voditi to humanitarno društvo, se bodo prepričali o njihovi sposobnosti, požrtvovalnosti in agilnosti pod novim vodstvom, ki bo s članstvom izvoljeno na ustanovnem občnem zboru v okviru novega zakona o gasilstvu.

Obisk iz Celovca. V soboto 14. t. m. je prispel v Maribor prvi tajnik koroške Delavske zbornice kot vladni komisar deželne bolniške blagajne in kurator deželnega hipotekarnega zavoda g. Karel E. Newole iz Celovca v spremstvu šefa zdravnika. Oba funkcionarja sta si ogledala novo stavbo OUZD. Upravitelj ekspoziture OUZD g. Franjo Stenovec jima je razkazal fizikalno zdravilišče, čistilno kopališče ter uradne in ambulatorijske prostore. Gosta sta se izrazila zelo laskavo o ustanovi in nista mogla prehlvaliti posameznih ambulatorijskih oddelkov, zlasti zdravilišča za fizikalno zdravljenje in čistilnega kopališča, ki je dostopno vsem meščanom in ostali javnosti.

Delo dobe. Tukajšnja Borza dela išče za takojšnji nastop 2 do 3 tkalke-vdevalke ali vrtalke za bombažovo tkalnico neke tekstilne tovarne v Mariboru. Vsa podrobnejša pojasnila daje Borza dela.

Borza dela išče za tekstilno tovarno 4 delavke, vdevalke ali vrtalke.

List »Organizator«. Glasilo stanovske liste nacionalnega nameščenstva za Delavsko zbornico je izšel. Vse krajevne akcijske odbore in nameščenške poverjenike modre nameščenške liste opozarjamo, da takoj razdele list med privatne nameščenke v svojem in sosednjih krajih. List naj gre iz rok v roke! Vsak nameščenec naj ga temeljito prečita!

Šahovska tekma najmočnejših igralcev Maribora in okolice se bo pričela v nedeljo 22. t. m. ob 9. uri dopoldne v kavarni »Jadrans«. Za prvo skupino so se doslej javili: ravnatelj Poljanec iz Ljutomer, sodnik E. Kramer, prof. Stupan, Konič, Strniša, Bien, Kukovec, Lobkar, Lukež, Osternek, prof. Favaj in drugi. Za drugo skupino je prijavljenih 8 temovalcev. Prijave se še sprejemajo do nedelje 22. t. m. v kavarni »Jadrans«. Prvo kolo se bo igralo že v nedeljo, nato pa na teden po 2 partiji. Igralci naj prinesejo igre s seboj, ker bi jih sicer primanjkovalo. Boj bo oster zlasti v prvi skupini, kjer se bo zbrala vsa elita kraljevske igre.

Prva vila ob cesti k Trem ribnikom. Ob cesti k Trem ribnikom v Krčevini je bila te dni na razparceliranem bivšem zemljišču baronov Twicklov dograjena prva vila. Kakor smo poučeni, bodo prihodnje leto zrastle tam še nove.

Kolo neumnosti. Spet se vrtilo kolo neumnosti ali »kolo sreče«, kakor ga imenujejo tisti, ki ga vrte. Po Mariboru se razpošiljajo dopisnice z neko molitvijo za blagoslov človeštva s pripombo, naj še ta molitev pošlje v devetih dneh dalje devetim ljudem. Spodaj je napis: »Ako si pri tem prepisu želite eno željo, se vam bode sigurno izpolnila. Ako pretrgate to verigo, vas bode nesreča zasledovala 9 let.« Tako dopisnico smo prejeli tudi v uredništvo, da ne bomo 9 let nesrečni jo razmnožujemo kar potem lista. Želja, ki si jo pri tem »želimo« pa je: Da bi pamet srečala norce! Upamo, da se bo izpolnila prej kakor v devetih letih.

Iz volilne borbe pri Sv. Martinu na Pohorju. Nedeljske občinske volitve so potekle tukaj v najlepšem redu. Izid volitev je pokazal, da pri nas lepo napreduje nacionalna ideja in da so se naši ljudje čvrsto oprijeli pozitivnega dela in to dokumentirali s svojo 72% udeležbo. Menda pa se še vedno najdejo elementi, ki hočejo ljudstvo begati s terorjem. Kljub temu, da so teden dni pred volitvami tukajšnjemu šolskemu upravitelju razbili šipe na oknih in večer pred volitvami prevrnili čebelnjak s nedolžnimi čebelami, se ni prav nič spremenilo razpoloženje volilcev, ki so se nasprotno splošno zgražali nad takim vandalizmom. Take teroristične metode napram nacionalnim funkcionarjem gotovo ne pospešujejo stremeljenj onih požrtvovalnih javnih delavcev, ki skrbijo za to, da bi postal naš kraj prijetna izletniška točka. Pričakovati je, da se bodo po nedeljskih volitvah razmere temeljito spremenile.

Izlet v avtobusom na Dunaj se bo vršil nepreključno v nedeljo in ponedeljek 22. in 23. t. m. Potni stroški Din 280. Na Dunaju bo preskrbljeno za ceneno hrano in prenočišče, ki ne bo presegalo 10 šilingov.

Izlet v Slovenske gorice in Prekmurje bo v nedeljo 22. t. m. Vodstvo izleta je prevzel g. prof. Baš, ki bo razlagal zanimivosti teh maloznanih pokrajin.

Izredni popust na švicarskih železnica. Švicarske prometne ustanove so sklenile tudi za letošnjo zimsko sezono znižati vozne cene izletnikom, ki prispejo iz tujine. Vozne cene bodo znižane za 30 do 45% na železnicah, avtobusih in na vseh ostalih prometnih vozilih v času od 15. novembra t. l. do 15. marca 1934. Potniki morajo preživeti v Švici najmanj 7 dni, če se hočejo poslužiti teh udobnosti.

Radio-Ljubljana. Spored za sredo 18. t. m.: Ob 12.15: plošče, 12.45: poročila, 13.00: čas, plošče, 18.00: komorna glasba, radio-kvintet, 18.30: radio-orkester, 19.00: »Religija pri prvobitnih narodih«, predava urednik Franc Terseglav, 19.30: literarna ura »Novejši francoski romani«, predava pisatelj Miran Jarc, 20.00: pevski koncert opernega pevca Julija Beteta, 20.45: klavirski koncert slavnega umetnika Čerepnjina, vmes radio-orkester, 22.00: čas, poročila in radio-jazz, 23.00: konec.

Grajski kino. Do vključno srede senzičohelni vefilm »Tarzan«. Od četrta dalje veseloigra »Hrepenenje 202«, vesela opereta z Magdo Schneiderjevo, Thimigom, Fricom Schulzejem in Pavlom Kempom v glavnih vlogah.

Kino Union. Danes premiera »Pesem sveta«, svetovna senzičija, film, ki je dosegel do danes največji uspeh. Poje najboljši tenor sedanosti Schmidt, znan po petju iz radija. Dejanje se vrši v Rimu in Benetkah. Poleg divnega petja prekrasni posnetki Rima in Benetk.

Živčno bolnim in otožnim nudí mila naravna »Franz Josefova« voda dobro prebavo, jasno glavo in mirno spanje. Po izkušnjah znamenitih zdravnikov za živčne bolezni je uporaba »Franz Josefove« grenčice pri težkih obolenih možganov in hrbtne mozga najučinkovitejše priporočati.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 3.6 stopinje C; minimalna temperatura je znašala 3.7 stopinje C; barometer je kazal pri 13.8 stopinjah 736.2, reduciran na ničlo pa 734.5; relativna vlaga 87; vreme je megleno.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Torek, 17. oktobra ob 20. uri »Rože v snegu«, red C.

Sreda, 18. oktobra. Zaprto.

Četrtek, 19. oktobra ob 20. uri »Voda«, red B.

Prva letošnja otroška predstava v mariborskem gledališču bo v nedeljo 22. t. m. ob 15. uri. Upriporili bodo Wüchnerjevo otroško igro »Pastirček Peter in kralj Brillantina«. Vsebina tega zelo učinkovitega otroškega dela je pravljica in v veliki meri izredno zabavna. Občinstvo se bo nedvomno do solz nasmejalo. Pri dosedanjih vpriporitvah »Pastirčka Petra« v Ljubljani in v Celju je bilo smeha in odobravanja brez konca in kraja. Režira Hinko Tomašič. Igrajo: komični par — dekle Nančo in hlapca Gašperja — Dragutinovičeva in Gorinšek, coprnico Hudamoro Gorinškova, pastirčka Petra Blaž, njegovega prijatelja kralja Brillantina mali Mohor, njegovega služabnika Savinova, kmeta Mrvarja Tovornik, njegovo hčerko Liziko Barbičeva. — Kdor pri tej predstavi kupi vstopnico za sedež, lahko pripelje s seboj enega otroka do štirih let.

Pri ishlisu sledi na kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice, popite jutraj na tešče, brez muje izdatno iztrebljenje črevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja. Zdravniki strokovnjaki pripominjajo, da učinkuje »Franz Josefova« voda sigurno in uspešno tudi pri kongestijah proti jetrom in danki ter pri krčnih žilah, hemeroidih, obolenih prostati in mehurjevem katarju. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Torek 17. Četrtek 19. SVENGALI! VELIKA KAVARNA

V kavarni »Astoriji« vsak dan koncert priznane najboljšega salonskega orkestra prof. Kubička.

Cercle français. Čitalnica francoskega krožka se je preselila v Gregorčičevo ul. 4. l. nadst. na levo; odprta je ob sredah od 17.—18. Pri tej priliki se opozarja cenjeno občinstvo, da je knjižnica narastla za 128 knjig iz najnovejše francoske literature, ki sta jih društvu darovala francoska vlada in gospod senator dr. Miroslav Ploj. Odbor ponovno vabi vse, ki se zanimajo za francosko književnost, da se vpišejo kot člani v društvo. Tudi v francoskih tečajih za otroke in za odrasle se še sprejemajo prijave. Dancing »Velike kavarne«: Muzikalno-akrobatska dvojica Lanek in kabaretni spored.

Iz zbora malih harmonikarjev ISSK Maribora. Z ozirom na pojasnilo strokovnega učitelja g. Vilka Šušteršiča v sobotni številki »Večernika« sporoča odbor zbora malih harmonikarjev naslednje: »Nesprejemljivi« pogoji, ki jih g. Šušteršič kot glasbeni pedagog ni mogel sprejeti, so bili zahteva celokupnega odbora po odpravi orkestra (violine, klarineti, boben), na katerem je bil zainteresiran samo g. Šušteršič. Da je odbor zbora malih harmonikarjev zahteval to od g. Šušteršiča, ga je napotila do tega kritika zagrebškega glasbenega kritika Žige Hirslerja, ki je v »Jutarnjem listu« podal svoje mnenje ob priliki zadnjega nastopa zbora malih harmonikarjev v Zagrebu takole: »Najvišje je grešio mali orkester (violine, klarineti, boben), koji je svirao krive note i modulacije«. Ker pa g. Šušteršič ni hotel pristati na odpravo orkestra, se mu je odbor zbora malih harmonikarjev zahvalil za nadaljevanje poučevanja. Naše stremljenje je in ostane, v naših najmlajših buditi čut linbezni do naše lepe pesmi. Po tej začrtani poti bo vodil zbor svoje male harmonikarje tudi v bodoče.

Sejem za prašiče. Na zadnji sejem je bilo pripeljanih 138 prašičev in 13 ovč, prodanih pa je bilo 59 prašičev in 2 ovč. Cene so bile naslednje: mladi prašiči 7 do 9 tedenski 120—160 Din, 3 do 4 mesečni 200—250 Din, 5 do 7 mesečni 350—400 Din, 8 do 10 mesečni 450—520 Din in 1-letni 580—650 Din. Kilogram žive teže 7 do 8 Din, mrtve pa 10 do 10.50 Din. Ovce so se prodajale po 85 do 120 Din.

Ogromna sleparija zagrebške „Edinosti“

NOVA AFERA TROJICE KENDA, ŽUNKOVIČ, KRISTOVIČ.

Ni se še poglobilo razburjenje in ogorčenje razočaranih in osleparjenih članov propadle Kmetijske eksportne zadruge v Mariboru, že so se pojavila znana in zloglasna imena nerazdružljive trojice Kenda - Žunkovič - Kristovič zopet sredi nove velike sleparske afe. Ko je propadla Kmetijska eksportna zadruga in so bili omenjeni trije njeni glavni organizatorji že po nekaj dneh izpuščeni iz preiskovalnega zapora, so sklenili ustanoviti novo »pridobitno« zadrugo, seveda ne z namenom koristiti javnosti in pomoči potrebnim ljudem, temveč v prvi vrsti sebi. Svoj sklep so tudi naglo izvršili in kmalu je bil Maribor za eno zadrugo bogatejši. Rodila se je »Edinost«, vzajemno gospodarsko društvo r. z. z. o. z. v Mariboru, Aleksandrova cesta 57, s podružnico v Zagrebu, Palmotičeva 7.

Naenkrat pa se organizatorji te zadruge niso več počutili varne in so kar čez noč likvidirali osrednjo poslovalnico v Mariboru in se z vsemi knjigami vred preselili v Zagreb. Praznovorni ljudje so jim nasledili in denar se je stekal kar v potokih v zadrugo blagajno. Zadruga je v svojih pravih določilih, da mora vsak pristopivši član vplačati delež 2.000 Din, nakar bi v določenem roku od zadruge prejel primerno posojilo 20.000 do 30.000 Din ali pa celo več. Zadruga je v kratkem času dosegla silen razvoj in ustanovila po vsej Jugoslaviji 18 podružnic. Vodili so jo kar trije »direktorji«, in sicer, 47-letni Franjo Kenda iz Bovca na Primorskem, 30-letni Matej Žunkovič iz Podovca pri Mariboru in prav tako 30-letni Ignac Kristovič iz iste vasi. V kratkem času je k zadrugi pristopilo nad 1.500 članov, ki so tako vplačali nad 3 milijone dinarjev, dočim je zadruga izdala svojim članom le 1.100.000 Din, ostanek nad 2 milijona Din pa so si razdelili gospodje direktorji kot »čisti dobiček«.

Člani, ki so plačali poln zadrugi denar, a niso kljub večmesečnemu čakanju dobili obljubljenih jim posojil, so pričeli pretekli teden na zagrebško policijo pošiljati kazenske prijave. Policija je zato v petek 13. t. m. nenadoma izvršila preiskavo v pisarni »Edinosti« in pri tej priliki ugotovila velike sleparije. Iz knjig je bilo razvidno, da so gospodje direktorji napravili zgolj na upravnih stroških v pičlih 10 mesecih 900.000 Din, kar pa seveda ni čudno, ker so si izplačevali plače po 5.500 Din na mesec, mastne sešne in pa provizije v zneskih po 30.000, 50.000 in celo 60.000 Din. V blagajni je policija našla le še 32 Din, pri Kristoviču pa 2.500 Din zadrugnega denarja. Ostale ogromne vsote so izginile brez sledu.

Nadaljnja preiskava je ugotovila, da je zadruga delovala po sistemu, ki nikakor ni mogel biti koristen za člane, podeljevala je posojila brez zadostnih jamstev in je izkazovala popolnoma drugačno stanje, kakor pa je bilo v resnici. Policija je bila na podlagi teh razkritij primorana aretirati tudi predsednika zadruge tapetnika Martina Šterbalja iz Ptuja in pa tajnika mizarja Josipa Sagadina iz Ptuja. Aretirani direktorji so zbrali v upravi zadruge same primitivne in v zavednem poslovanju nepoučene ljudi, večinoma kmete in obrtnike.

Policajska preiskava z ozirom na široko razpredeno poslovanje »Edinosti« v vseh večjih mestih Jugoslavije še ni zaključena in obeta prinese v svojem nadaljnjem razvoju še nova, senzacionalna razkritja. Pričakovati je, da se bo sedaj vendarle nehalo to množestveno sleparjenje naših malih ljudi, ki spričo nenavadno ugodnih pogojev tako radi naselajo raznim sleparjem. Seveda pa take zadruge ogromno škodujejo tudi vsemu zdravemu in poštenemu zadrugištvu.

Nadaljnji rezultati občinskih volitev

Kakor v obeh mariborskih okrajih, je žela Jugoslovanska nacionalna stranka, za katero stoji večina našega ljudstva, tudi v drugih okrajih visoko zmago. Danes objavljamo nadaljenj tri okraje, kjer nes objavljamo nadaljenj rezultati:

Okraj Konjice.

Konjice-trg: volilcev 374, volilo je 309, Jereb Rado (JNS) 212 (16 odbornikov), Šumer Martin kompromisna 97 (2 odbornika); **Konjice-okolica:** volilcev 1.027, volilo je 470, Konec Pavel (JNS) 315 (22 odb.), Šelih Ivan (kompr.) 155 (2 odb.); **Loče:** volilcev 949, volilo je 352, Čuček Josip (JNS) 331 (21 odb.), Zdolšek Franc

(kompr.) 219 (3 odb.); **Oplotnica:** volilcev 960, volilo je 634, Jerman Ivan (JNS) 325 (20 odb.), Jelen Blaž (kompr.) 309 (4 odb.); **Tepanje:** volilcev 496, volilo je 345, Kumer Gabrijel (JNS) 139 (2 odb.); **Polegke Anton (opoz.)** 206 (16 odb.); **Vitanje:** volilcev 895, volilo je 487, Kranjc Marko (JNS) 258 (20 odb.), Zitaier Ivan (opoz.) 229 (4 odb.); **Zreče:** volilcev 770, volilo je 409, Kračun Davorin (JNS) 261 (16 odb.), Kovač Ivan (opoz.) 148 (2 odb.).

Okraj Dravograd.

Brezno: volilcev 829, volilo je 366, Vollmayer Anton (JNS) 366 (24 odb.); **Črna:** volilcev 850, volilo je 630, Geršak

Mandžurska Jeanne d'Arc

Med ženskami, ki so se v zadnjih desetletjih izkazale kot hrabre amakonke, bi se našle le zelo redke, katerih življenje je potekalo tako romantično, kakor življenje male Japonke Jošike Kavašime. Ta izredna ženska je pokazala nenavadno vztrajnost, energijo in odpornost. Nihče ne bi mogel niti slutiti, da se v tem majhnem, gracioznem dekletu, na čigar obrazku je počival večer nasmešek, skriva taka jeklena volja, prekanjenost in energija.

Jošika Kavašima je rojena Mandžurka. Njen oče je pripadal tisoč let stari kitajski dinastiji, njena mati pa je bila Japonka. Po prevratu na Kitajskem, ko je bil vržen s prestola kitajski cesar in je bila proglašena republika, je odšel njen oče, princ Kavašima, v japonsko emigracijo. Na smrtni postelji mu je morala hčerka priseči, da bo vse svoje življenje posvetila edinemu cilju, očistiti Mandžurijo upornikov in banditov.

Se prei, preden je Jošika Kavašima postala velika vohunka, se je uveljavila kot amakonka v japonski vojski. Prvič se je odlikovala v napadu na neko utrdbo pri Hvajnganu. Ta trdnjava je imela izredno strateški pomen, tako da je kitajsko vrhovno poveljstvo izdalo povelje, da se mora trdnjava vzdržati za vsako ceno. Zato je bil tudi odpor kitajskih čet neverjetno močan. Japonski napadalni oddelki so jo dan za dnem zamaš naskakovali, niso pa mogli napredovati niti za korak. Pri zadnjem naskoku pa je sodelovala tudi Jošika Kavašima, ki je s svojo navzočnostjo in jmaštvom tako navdušila japonske vojake, da so vsi pohiteli za njo in tako zavzeli trdnjavo. Od tega dne so imenovali malo Japonko »Mandžursko Jeanne d'Arc«, nekateri vojaki, ki so oboževali tega ženskega častnika, pa so jo krstili za »princeso strela«.

Med prodiranjem Japoncev v kitajsko provinco Jehol je japonski generalni štab iskal vohuna, ki bi se upal prodreti do kitajskega glavnega štaba. Za to riskantno in prenevarno nalogo se je prostovoljno prijavila mala Jošika Kavašima. Najprej ji japonski generali niso hoteli zaupati te nevarne naloge, končno pa se je polkovnik Itagaki, šef japonske vohunške službe, vendar odločil za njo. Jošika se je dala navidezno preganjati od japonskih vojakov vse do meje koncesijskega ozemlja v Šanghaju. Kitajski vojaki, ki so stali na drugi strani žičnih ovir, so jo sprejeli kot svojo rojakinjo. Jošika je takoj zahtevala, da jo odvedejo k glavnemu poveljniku kitajskih čet, ker mu ima povedati izredno važne vesti. Na ta način se je posrečilo japonski vohunki stopiti v neposredno zvezo s kitajskim vrhovnim poveljnikom Čangsu-liangom. To je bila igra na življenje in smrt, toda Jošika je dobila riskirano partijo. Skoraj vsak večer je sporočala po svojih agentih japonskemu poveljstvu zelo važne vesti o posameznih akcijah

kitajske vojske. Nekatere vesti pa je signalizirala s svetlobnimi znaki s strehe nekega majhnega hotela v šanghajskem pristanišču, te signale pa so sprejemale japonske bojne ladje, ki so bile zasidrane v pristanišču. Več tednov je mogla ta hrabra vohunka delovati sredi sovražnikovega glavnega štaba, dokler neki častnik ni pričel sumiti v to dekle, ki jo je dal nadzorovati. Nekega večera se mu je res posrečilo s četo vojakov ujeti vohunko v trenutku, ko je s svojima dvema pomočnikoma signalizirala neke vesti japonskim bojnim ladjam. Dočim sta bila njena pomočnika prijeta, se je njej sami posrečilo pobegniti, preganjal pa jo je omenjeni častnik. Naslednjega jutra je bil ta častnik najden v neki sobi Palace hotela mrtav. Jošika je bila takoj aretirana, ker je bila osumljena, da je umorila tega častnika. Toda tudi sedaj je, kakor skoraj vedno v svojem mladem življenju, igrala va banque. Popolnoma mirno je priznala, da je ustrelila tega častnika, toda to je storila le v skrajnem silobranu, ker jo je hotel posiliti. Bila je zopet izpuščena na prosto in se ji ni nič zgodilo, vendar pa so odslej Kitajci pazili na njo tako ostro, da je morala sama spoznati, da nima njeno nadaljnje bivanje v kitajskem generalnem štabu nobenega smisla več. Kmalu nato je neke noči izginila brez sledu iz Šanghaja. Posrečilo se ji je, da se je sama v majhnem čolniku odpeljala na odprto morje in se tako rešila na



ALBUS terpentinovo milo

Skrivnost pranja:



Ivan (JNS) 144 (3 odb.), Lesjak Jakob (kompr.) 258 (16 odb.), Knez Franc (soc.) 228 (5 odb.); **Dravograd:** volilcev 1.037, volilo je 526, Mori Franc (JNS) 526 (24 odb.); **Guštanj:** volilcev 975, volilo je 585, Mrkva Franc (JNS) 244 (3 odb.); **Kotnik Dominik (soc.)** 341 (21 odb.); **Maribor:** volilcev 736, volilo je 441, Ternig Franc (JNS) 441 (18 odb.); **Mežica:** volilcev 732, volilo je 548, Stopar Rudolf (JNS) 263 (3 odb.); **Lampret Robert (soc.)** 285 (15 odb.); **Muta:** volilcev 717, volilo je 541, Paternuš Ivan 337 (16 odb.); **Hribernik Ivan (JNS)** 214 (2 odb.); **Prevalje:** volilcev 1.272, volilo je 841, Lahovnik Franc (JNS) 555 (22 odb.); **dr. Senčar Dušan (JNS)** 207 (2 odb.); **Hočnik Franc (soc.)** 79 (0 odb.); **Ribnica na Pohorju:** volilcev 587, volilo je 340, Drževnik Luka (kompr.) 142 (2 odb.); **Zabovnik Ivan (kompr.)** 198 (16 odb.); **Vuhred:** volilcev 327, volilo je 169, inž. Pahernik Franjo (JNS) 169 (18 odb.); **Vuzenica:** volilcev 705, volilo je 393, Peruš Alojz (kompr.) 393 (18 odb.).

Okraj Ptuj.

Breg: volilcev 611, volilo je 466, Vinčič Ignac (JNS) 364 (17 odb.); **Ogrizek Ivan (kompr.)** 67 (1 odb.); **Muzek Ignac (opoz.)** 35 (0 odb.); **Cirkovci:** volilcev 994, volilo je 787, Lah Simon (JNS) 449 (21 odb.); **Beranič Fran (JNS)** 388 (3 odb.); **Dornava:** volilcev 593, volilo je 449, Horvat Janez (JNS) 239 (15 odb.); **Kranjc Ivan (opoz.)** 210 (3 odb.); **Derveci:** volilcev 351, volilo je 174, Toš Tomaž (JNS) 174 (18 odb.); **Gorišnica:** volilcev 556, volilo je 463, Ranil Franc (JNS) 215 (3 odb.); **Muhič Ivan (opoz.)** 248 (15 odb.); **Hum:** volilcev 430, volilo je 344, Ivanuša Ivan (JNS) 133 (2 odb.); **Plavec Anton (opoz.)** 211 (16 odb.); **Ivanjkovci:** volilcev 968, volilo je 658, Bokša Alojzij (JNS) 437 (21 odb.); **Pučko Ivan (opoz.)** 221 (3 odb.); **Juršinci:** volilcev 609, volilo je 456, Kovačec Janez (JNS) 246 (15 odb.); **Herga Franc (opoz.)** 210 (3 odb.); **Kog:** volilcev 514, volilo je 409, Tomažič Ivan (JNS) 241 (16 odb.); **Borko Anton st. (opoz.)** 168 (2 odb.); **Koračice:** volilcev 826, volilo je 483, Hojnik Jernej (JNS) 190 (3 odb.); **Čaf Alojzij (opoz.)** 293 (21 odb.); **Leskovce:** volilcev 495, volilo je 338, Del Negro Rudolf (JNS) 172 (15 odb.); **Horvat Jože (opoz.)** 166 (3 odb.); **Majšperk:** volilcev 598, vo-

lilo je 468, Turkuš Janez (JNS) 339 (17 odb.); **Žunkovič Janko (opoz.)** 129 (1 odb.); **Markovci:** volilcev 820, volilo je 550, Vajda Alojzij (JNS) 206 (3 odb.); **Bezjak Jožef (kompr.)** 58 (1 odb.); **Veršič Ivan (opoz.)** 286 (20 odb.); **Ormož:** volilcev 351, volilo je 284, dr. Hrovat Anton (JNS) 284 (18 odb.); **Osluševci:** volilcev 711, volilo je 575, Lah Joško (JNS) 310 (15 odb.); **Janžekovič Alojzij (opoz.)** 265 (3 odb.); **Pobrezje:** volilcev 900, volilo je 607, Burk Vid (JNS) 437 (22 odb.); **Vinko Anton (opoz.)** 170 (2 odb.); **Podlehnik:** volilcev 851, volilo je 482, Šega Andrej (JNS) 351 (22 odb.); **Turk Anton (opoz.)** 131 (2 odb.); **Ptujska gora:** volilcev 424, volilo je 344, Marinič Ivan (JNS) 162 (3 odb.); **Rodošek Jakob (JNS)** 182 (15 odb.); **Rogoznica:** volilcev 802, volilo je 353, Raš Franc (JNS) 353 (24 odb.); **Slovenja vas:** volilcev 774, volilo je 611, Lešnik Fric (JNS) 311 (15 odb.); **Zupančič Franc (opoz.)** 300 (3 odb.); **Središče:** volilcev 599, volilo je 306, Kolarič Anton (JNS) 306 (18 odb.); **Sv. Barbara v Halozah:** volilcev 679, volilo je 441, Kranjc Ivan (JNS) 251 (15 odb.); **Korenjak Martin (JNS)** 190 (3 odb.); **Sv. Miklavž:** volilcev 518, volilo je 343, Tomažič Jožef (JNS) 237 (16 odb.); **Lukman Ivan (opoz.)** 106 (2 odb.); **Sv. Urban:** volilcev 656, volilo je 417, Zelenik Jožef (JNS) 247 (16 odb.); **Čeh Franc (opoz.)** 170 (2 odb.); **Trnovska vas:** volilcev 334, volilo je 191, Kranjc Ivan (kompr.) 191 (18 odb.); **Velika Nedelja:** volilcev 717, volilo je 538, Hrčič Anton (JNS) 309 (16 odb.); **Irgolič Friderik (JNS)** 229 (2 odb.); **Vurberg:** volilcev 772, volilo je 547, Kegl Viktor (JNS) 179 (2 odb.); **Svenšek Franc (kompr.)** 368 (16 odb.); **Zavrč:** volilcev 490, volilo je 299, Budigan Ivan (JNS) 155 (15 odb.); **Rihtarič Jurij (opoz.)** 144 (3 odb.).

Vsak dan bolj neumen.

Sin je imel očeta ali prav za prav oče je imel sina, ki je vedno hotel, da mu oče pomaga pri nalogah.

Neki dan vpraša oče sinka, ko je prišel iz šole:

»Torej kaj ti je rekel učitelj za tvojo nalogo?«

»Rekel mi je ... veš, ata, on mi je rekel, da sem vsak dan bolj neumen.«

najbližjega japonskega rušilca.

Njena največja pustolovščina pa je bilo nedvomno ugrabljenje kitajske cesarice. To se je zgodilo v Tientsinu, ko so Japonci že zavzeli Mandžurijo in provinco Jehol. Nekaj dni prej, preden bi morala biti proglašena samostojna država Mandžukuo, se je odpeljal bivši kitajski cesar Puji na nekem japonskem parniku tjakaj, da bi bil oklican za guvernerja nove države. Da ne bi vzbudil kekega suma, je pustil svojo ženo v rodbinski palači v Tientsinu. Na drugi strani so se pa vsi bali, da Kitajci ne bi prišli cesarice in je vzeli za talca, čim bi izvedeli, da je Puji postal guverner novo ustanovljene države Mandžukuo. Treba je bilo torej na neki način rešiti cesarico. Takrat se je zopet javila Jošika Kavašima in prevzela to življenjsko nevarno nalogo na sebe. Na japonskem rušilcu se je odpeljala v bližino Tientsina in se na čolnu prepeljala na obalo. Maskirana kot šofer avtotaksija je najprej nekaj dni vohunila in pripravila vse za beg. V določenem času je vdrla z nekaterimi svojimi ljudmi, ki so bili preoblečeni v kitajske vojake, v palačo in »ugrabila« cesarico. V avtomobilu jo je odpeljala v pristanišče. Med vožnjo so avtomobil večkrat ustavile kitajske vojaške straže, toda mladi vohunki se je posrečilo vsakokrat izmuzniti se nevarnosti.

Danes proslavlja Japonska to mlado dekle kot svojo največjo nacionalno junakinjo.

Marlj Skalan:

OCEANOPOLIS

Roman o skrivnosti človeške prošlosti

»Pravkar. Stal sem na trgu pred dvorcem med množico in pazil, kaj se bo zgodilo. Nenadoma je stopil na balkon predsednik Semis Ramis in govoril upornikom. Govoril je kakor brat bratom in ne kakor predsednik, toda revolucionarji ga niso poslušali. Po njegovem govoru so se s tako močjo zagnali proti dvorcu, da so pomandrali straže, še preden so se mogle postaviti v bran. Sicer pa menim, da jim je predsednik sam naročil, naj se ne poslužujejo orožja. Ko sem videl, da je množica vdrila skozi glavni vhod pred dvorec, sem se napotil k tebi. Bežal sem kolikor so mi noge dale in spraševal vsakogar, ki sem ga srečal, kje bi te najprej našel. Niso mi vedeli povedati. Šele naposled mi je nekdo dejal, da si z Jafisom v notranjem ministrstvu. Pribežal sem do tu, pa me straže niso pustile k tebi. Moral sem se prerekati z njimi, da so mi nazadnje dovolili vstop. Sedaj sem tu. Izvršil sem prvi del svoje dolžnosti, ti pa stori ostalo. Reši Intelo!«

»Moj Bog,« je vzkliknil Doljan. »Intela je v nevarnosti, moja Intela! Takoj, Jafis, takoj bežim. Ostani tu in vodi dalje upor. Ne čakaj dolgo na odgovor vlade. Če se Hadamezis kmalu ne vrne, odpošli drugega parlamentarja z omejenim ro-

kom. Potem napadi. Vrnem se takoj, čim rešim princeso.«

Doljan je prijel Soralifisa za roko in ga potegnil za seboj na stopnišče. Potem sta bežala v pritličje in ven na ulico, kolikor so jima dopuščale noge. Pot od ministrstva notranjih zadev do dvorca Semisa Ramisa sta pretekla v dveh ali treh minutah. Na trgu se je še vedno gnetla velika množica upornikov in kričala, da se ni razumela nobena beseda. Doljan in Soralifis sta si le s težavo in počasi priborila prostor med uporniki, da sta se mogla približati velikemu vходу v vrt. V palači je divjala revolucija. Uporne množice so brez reda in organizacije drevele po stopniščih, hodnikih in sobanah, kričale, se suvale, razbijale in uničevale vse, kar jim je prišlo pod roko. Doljan in Soralifis sta bežala po stopnicah do soban, ki so bile navadno bivališče princeze Intele. Doljan, ki je bil nešteto krat v tem delu palače, jih je prav dobro poznal. Toda nepopisno je bilo njegovo presenečenje, ko je videl, da so princesini prostori že odprti in prazni. Intele ni bilo nikjer.

»Kje je princesa Intela? Kje je predsednik Semis Ramis?« je kriknil skupini upornikov, ki je divjala po sobanah.

Ljudje so se prestrašili in obstali, ko so spoznali voditelja Doljana. Spogledali so se in nekdo je dejal:

»Menda ju še niso našli. Vprašajte Sardanipalisa!«

»Kje je Sardanipalis?«

»V palači nekje.«

»Kje?«

»Poiščemo ga.«

»Takoj! Peljite me k njemu. Ali pa pokličite ga!«

Uporniki so se razbežali na vse strani, kličeč Sardanipalisa in s tem še povečujoč vik in krik, ki je polnil zavzeto palačo. Doljan je hotel sprva počakati v princesinih sobanah na Sardanipalisa, toda strah, da bi prispel do princeze prepozno, mu ni dal obstanka. Potegnil je za seboj Soralifisa in se napotil z njim begajoč po sobanah in hodnikih, iščoč sam Sardanipalisa, princeso in predsednika. Tako je pribežal naposled, da sam ni vedel kdaj in kako, nazaj v pritličje, kjer je nenadoma opazil v ozadju veliko skupino ljudi, ki so se gnetli pred nekimi vrati.

»Kaj je tu? Kje je Sardanipalis?« je zarjul s skoraj nečloveškim glasom.

Ljudje pred vhodom so se zdrznili in napravili prostor. Doljan in Soralifis sta planila v sobo ter zagledala pred seboj Sardanipalisa s skupino njegovih najhrabrejših bojnikov, na tleh pa sta na preprogi ležala s povezanimi rokami in nogami princesa Intela in predsednik Semis Ramis. Doljan je za trenotek obstal kakor okamenel pred tem prizorom. Obšla

ga je strašna misel, da so uporniki morda oba že umorili in je prišel prepozno.

»Kaj ste storili?« je kriknil, zgrabil za ramena Sardanipalisa in ga stresel.

»Ujeli smo ju in zvezali,« je odgovoril preplašeno Sardanipalis.

»In nič drugega?«

»Nič drugega.«

Doljan je tedaj planil k Inteli, prerezal vrvi, ki so ji vezale roke in noge, in jo skušal dvigniti, toda bila je nezavestna. Potem se je obrnil k Soralifisu in mu naročil:

»Poišči mi takoj najbližjega zdravnika! Sardanipalis, vi pa izčistite palačo in jo zastražite! Nihče ne sme brez mojega izrecnega dovoljenja več semkaj!«

»Takoj!« je odgovoril Sardanipalis in se naglo lotil izvrševanja Doljanovega ukaza. V nekaj hipih je bila soba, v kateri sta ležala princesa Intela in predsednik Semis Ramis, že prazna; samo pred vrati je še stala straža upornikov.

Doljan je pristopil tedaj k Semisu Ramisu in mu razvezal vezi. Potem mu je pomagal na noge in ga posedel v bližnji naslanjač.

»Hvala vam, gospod doktor!« je vzkliknil Semis Ramis, ko si je opomogel. »Rešili ste življenje meni in moji hčerki. Če ne bi bilo vas, bi bila morda že mrtva. Naši ljudje so podivjali. In vendar, samo veliki Rā ve, da jim nikoli nisem hotel nič žalega. Bil sem jim oče, še več ko oče. Sedaj so ob pamet. Hvala vam!«

(Dalje prihodnjič.)

Ptuj

Razburljiv prizor na dravskem mostu. V ponedeljek 16. t. m. jutraj se je odigral na dravskem mostu v Ptuj skrajno razburljiv prizor, ki je privabil mnogo radovednežev. Ob navedenem času je privozil do dravsk. mostu na kolesu pekovski mojster Martin Ritonja iz Hajdine, namenjen v Ptuj, da proda svoje pecivo. Na mostu je čakala nani gruča pekovskih pomočnikov, ki so ga vrgli s kolesa in ga začeli neusmiljeno pretepati. Ko je bil že ves krvav, so se razkropili in razbežali. Dr. Blanke mu je nudil prvo zdravniško pomoč, nakar so ga oddali v ptujsko bolnišnico. Vzrok napada je iskati v konkurenci, ker prodaja Ritonja ob ponedeljkih, ko v Ptuj peki počivajo, svoje sveže pecivo v mestu. Uvedena je preiskava in pride zadeva pred sodišče, ker ima Ritonja težko poškodbo na obrazu, prizadejano mu z nožem.

Promet na ptujskem državnem mostu bo približno za 14 dni omejen. V sredo 18. t. m. pričenejo namreč most popravljati. Za promet bo le polovica mostu prosta. Znak bo čez dan rdeča zastavica, ponoči pa rdeča luč.

Pedagoški krožek v Ptuj prične redno predavanje in diskusijo v sredo 18. t. m. ob 20. uri v dvorani francoskega krožka v gimnaziji. Na sporedu so predavanja iz pedagogike, mladinskega in psihologije. Prvo predavanje ima profesor dr. Žgeč.

Kino. V sredo 18. in četrtek 19. t. m. obakrat ob 20. uri, se predvaja film »Dober grešnik«. V glavni vlogi Doly Haas.

Maks Pallenberg, Heinz Rühmann, Louis Ralph i. dr. Kot dodatek Ufin tednik.

Mrtveca so našli na travniku v bližini hajdinske postaje. Mož je pri letih in pripada najbrž kmečkemu stanu. Identiteta in vzrok smrti v trenutku, ko to pišemo, še nista ugotovljena.

Sport

Nacionalna liga. Razpored tekem za nedeljo 22. t. m.; v Zagrebu Concordia: Hašk, v Beogradu Jugoslavija:BSK in v Splitu Hajduk:Slavija (Sarajevo).

Tekmovanje za državno prvenstvo v rokoborbi. Jugoslovanska težkoatletska zveza je priredila preteklo soboto in nedeljo prvenstvo svojih rokoborcev. Nastopilo je 50 amaterjev. Po dvodnevem tekmovanju so bili doseženi ti-le rezultati: **Prvenstvo klubov:** 1. Sparta (Zagreb) 17 točk, 2. Croatia (Zagreb) 12, 3. Jugoslavija (Beograd) 3, 4. Hakoah (Subotica) 3, 5. Hajduk (Sarajevo) 2 in 6. Maraton (Maribor) 2 točki. **Prvenstvo poedincev:** Bantam: Schneeberger (Croatia); perolahka: Branković (Croatia); lahka: Mihulja (Sparta); polsrednja: Prpič (Sparta); srednja: Janež (Sparta); polteška: Juhasz (Jugoslavija); teška: Zupan (Sparta).

Nov odbor Jugoslovanske težkoatletske zveze. Na občnem zboru JTZ, ki je bil pretekli petek v Zagrebu, je bila izvoljena naslednja nova uprava: predsednik St. Backe, podpredsednika: Stanko Perk in dr. Franjo Vatovec (Maribor), tajnika: Vilko Richter in Dušan Pilič.

blagajnika: Wegner in Begač, kapetani: za rokoborbo Ranogajac, za boks Valentovič. Odborniki: dr. Pollak, Oster, dr. Goldschmidt, dr. Valečič, dr. Breyer, dr. Vedriš.

Podzvezna liga. V nedeljo 22. t. m. bodo tekmovali: v Ljubljani Ilirija:Hermes, v Celju Čakovečki S. K.:SK Celje in v Mariboru Rapid:ISSK Maribor.

Zbor nogometnih sodnikov, poverjeništvu Maribor, službeno. Drevi ob 19.30 obvezen sestanek pri »Orlu«. Dnevni red: poročilo občnega zbora sekcije Ljubljana.

Tekmovanje za žensko lahkoatletsko državno prvenstvo bo v soboto 21. in v nedeljo 22. t. m. na igrišču Haška v Zagrebu.

Sokolstvo

Sokol Maribor-matica poziva vse brate in sestre, da se sigurno udeležijo volitev v Delavsko zbornico. Vsi matičarji, ki bomo v nedeljo odločali o Delavski zbornici, bomo pustili modro glasovnico celo, rdečo, belo in zeleno pa bomo raztrgali!

Amerika se seli na deželo

V MESTIH NI VEČ POGOJEV ZA NADALJNI RAZVOJ.

Henry Ford je sklenil razdružiti svoje velikanske tovarne v Detroitu. Namesto enega velikega kompleksa bo vzdrževal več manjših samostojnih podjetij, ki jih bo po potrebi zapiral ali zaposlil s skrajšanim urnikom. To cepljenje je odmevalo po vsej Ameriki. Poprej je bil Ford apostol centralizma in je izdeloval v Detroitu vse za automobile potrebno; usnje, steklo, gume in slinčo.

Razdružitve v industriji, trgovini, upravi itd. je značilna za Ameriko pod Rooseveltom. Velikanski trusti, gorostasna vlemesta se zdijo zdaj narodnim gospodarjem eno izmed vzrokov krize. Leta 1929 je živel v Zedinjenih državah na deželi samo 30 milijonov ljudi. Zdaj je naraslo to število na 33 milijonov. Brezposelni delavci in uslužbenci zapuščajo vlemesta, ki jim več ne nudijo kruha. Tovarnarji zapirajo svoja podjetja po velikih središčih in prenašajo obrate daleč na deželo, kjer je cenejše življenje.

Kriza ameriških mest je posebno vplivala na nebotičnike, po katerih ne mara zdaj nihče stanovati. Trgovci so zapustili predrage prostore. V Manhattanu, ki tvori četrtino newyorške površine, je prazna večja polovica stanovanj. Po ostalih newyorških četrtih znaša odstotek neobjudenih stanovanj 14,5. Razen visoke stanarine, propadajo nebotičniki tudi iz drugih vzrokov.

Štiridesetnadstropne hiše so spreminjale newyorške ulice v prave soteske brez luči in zraka. Stanovalci po dolenjih nadstropjih od prvega do desetega morajo žgati elektriko podnevi in ponoči. To je tudi predrago. Dokler so uživala mesta blagostanje, je rado plačalo prebivalstvo draga stanovanja. A doba nekdanjega blagostanja (prosperity) je končana in prebivalstvo odhaja na deželo. Ameriški dnevniki prerokujejo, da bodo postale Zedinjene države zopet kakor nekoč — farmarska dežela.

Mali oglasi

Razno

OPOZORILO!

Osebo, ki me neopravičeno proti drugim obrekuje opozarjam, da bom, ako ne preneha z obrekovanjem, vložila tožbo. — Ana Novotna. 3963

Službo išče

POŠTEN FANT.

star 19 let išče mesto za učenje ali pa gre v kakoli službo. Janez Janžekovič, Senčak, pošta Juršinci pri Ptuj. 2959

KROJAŠKI POMOČNIK

za velike komade išče delo. Najstoj takoj. Naslov v upravi »Večernika«. 3963

Službo dobi

PRODAJALKA

modne stroke, popolnoma verzirano, sprejemem takoj v Mariboru. Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja na upravo Večernika pod »Moda«. 3962

Sobo odda

DVE LEPI, SOLNČNI SOBI s hrano oddam. Vodnikov trg 4. Maribor. 3967

OPREMLJENO SOBO,

lepo, čisto, oddam. Maistrava ul. 18. I. desno. 3966

Oglašujte!

Pouk

ENGLISH LESSONS, Miss Edith Oxley, Krekova 18/II. 3796

NEMŠČINA

brez učenja posameznih besed. Moderna metoda, prikladna tudi za jezikovno nenačrtene osebe. Naslov v upravi. 3929

Kupim

PEČ NA PETROLEJ, kupi Dolenc, Cafova ul. 9. pritličje. 3958

Pijte dravno
BRASIL-MATTE
1 vrečica Din. 5.
Z. ANDERLE

Brez posebnega obvestila.

Naša ljuba, dobra mati, gospa

Julijana Wresnig

posestnica in gostilničarka

nas je v ponedeljek dne 16. oktobra ob 6. uri zvečer, v 70. letu svojega življenja, ki je bilo posvečeno neumornemu delu, po daljši, težki bolezni, zapustila za vedno.

Pogreb blagopokojnice bo v sredo, dne 18. oktobra ob 16. uri iz kapele mestnega pokopališča na Pobrežju.

Sv. maša zažalostnica se bo darovala v četrtek, dne 19. oktobra ob 7. uri v župni cerkvi pri Sv. Magdaleni.

Maribor, dne 17. oktobra 1933.

Žalujoči otroci: Robert, Konrad, Marija, Franc in Alfons.

3968